

Onderwijs

Een van de 4 artikelen van de "Algemeen bekendmaking" luidde:

3- Alle kinderen, zowel jongens als meisjes van 6 tot en met 14 jaar, moeten het schoolonderwijs volgen.

Dit onderwijs zal worden gegeven aan de jongens door Belgische onderwijzers en aan de meisjes door Belgische kloosterzusters.

De ouders worden verzocht de lust tot schoolgaan bij hun kinderen aan te wakkeren.

Door het houden van ontwikkelingsavonden zal bovendien aan de volwassenen gelegenheid worden gegeven nuttige kundigheden voor het latere leven op te doen.

*De Regeringscommissaris,
WILHELM.*

De jonge vluchtelingetjes kwamen elke dag na de kindermis door alle deuren van het kerkje naar buiten gelopen en stelden zich in lange rijen op om, onder geleide van het onderwijzend personeel, naar school te gaan.

Het waren zes gebouwen met ieder vier klassen van 7,5 bij 8 meter. Een brede gang van 3 meter gaf toegang tot de klassen. De jongens en meisjes kregen gescheiden les, de meisjes in het linker gedeelte en rechts de jongens. Aan het hoofd van de scholen stond Dhr. Brounts. Hij had zijn kantoor in een van de lokalen.

In 1915 waren er 13 onderwijzers en 12 onderwijzeressen. Zij stonden voor 1.300 leerlingen. In iedere klas stonden vier rijen banken met op iedere bank twee leerlingen.

De klassen waren door de ramen uitstekend verlicht en naar de smaak van de onderwijzer of onderwijzeres samen met de leerlingen op eigen wijze aangekleed en zo gezellig mogelijk gemaakt.

Nagenoeg op het zelfde uur zag men de kleine hengels en schuchtere eerste broekjes naar de bewaarschool dreutelen, de ene, groots op hun schoolgaan, met de handen in de broekzakken, de andere, angstiger, zich voortslepend aan de hand van moeder of vader. Als het mooi weer was, zo wat tegen elf uur, wandelden zij het kamp door, hand aan hand, zingend of pratend, en hun kleurige rijtjes, waren altijd een welkome afleiding.

Zienderogen zou het schoolleven zich ook uitbreiden. Met de grote vakantie van 1915 moest reeds een zesde schoolgebouw worden bijgebouwd. Het volgende jaar werden vier uiteenneembare huisje als schoollokalen in gebruik genomen en enige maanden daarna kwam er weer een uiteenneembare school met vier klassen bij, terwijl, met de verbouwing van 1917-1918, de in het vluchtoord verspreide klassen van de bewaar- en fröbelschool in twee gebouwen, met te samen zes klassen werden verenigd, welke met de grote vakantie van 1918 alle waren bezet. Nergens, aldus de Belgen, was in een gemeente van 7.000 inwoners zo'n breed scala van onderwijsvoorzieningen aanwezig. Het leerplan omvatte het hele lager onderwijs. Bovendien was er een Franse klas ingericht voor de kinderen uit het Walenland.

Naarmate het leerlingen aantal steeg, werd ook het zang- en turnonderricht aan afzonderlijke onderwijzers toevertrouwd, en kwam eveneens een klas voor meer uitgebreid lager onderwijs tot stand voor meisjes, die geen plaats meer konden vinden in de naai- en knipcursus en nog te jong waren om in een van de ateliers te gaan werken.

Het geheel werd aangevuld door de avondlessen voor herhalings- en voortgezet onderwijs, waarin de volgende vakken werden onderwezen: godsdienst, rekenen, Frans, Nederlands, Engels, lezen en schrijven, muziekleer, knippen en kostuumnaaien.

Daarenboven werden de bekwame jongens en meisjes in de gelegenheid gesteld hun studiën voort te zetten aan een normaalschool of een van de Belgische Athenea in Nederland.

